

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119200415
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119200415.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej Z. X., X.. XX.XX.XXXX, L. F. X, XXX XX J., o zaplatenie 6 568,59 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd p o v o ľ u j e žalovanej splácať istinu spolu s príslušenstvom priznanú rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/7/2019 - 168 zo dňa 20.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/87/2019 - 191 zo dňa 25.02.2020 v mesačných splátkach po 50 eur splatných vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania dlhu pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia splátky riadne a včas počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. Žalovanej náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 08.01.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu istinu 6 568,59 eura, úrok 582,36 eura, úrok 9,29 % ročne z istiny 6 568,59 eura od 14.02.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z istiny 6 568,59 eura od 14.02.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z nezaplatených úrokov 582,36 eura od 14.02.2018 do zaplatenia ako aj nahradiť trovy konania.

2. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 32Csp/7/2019 - 168 zo dňa 20.09.2019 konanie o zaplatenie 50 eur zastavil, žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 518,43 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 234,22 eura od 14.02.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.03.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.04.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.05.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.06.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.07.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.08.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.09.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.12.2018 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.01.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.02.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.03.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.04.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.05.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.06.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.07.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.08.2019 do zaplatenia, zo sumy 67,59 eura od 06.09.2019 do zaplatenia a to všetko v mesačných splátkach po 30 eur splatných vždy k 25. dňu kalendárneho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia splátky riadne a včas počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

3. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 1Co/87/2019 - 191 zo dňa 25.02.2020 potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a zrušil rozsudok vo výroku o splatnosti pohľadávky a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. V odôvodnení okrem iného poukázal na to, že určenie dlhšej než trojdňovej lehoty na plnenie, ako aj povolenie splátok (§ 232 ods. 3 druhá veta, ods. 4 CSP) patrí medzi procesné úkony súdu. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti, alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd musí ex offa prihliadnuť na: osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), pričom súd môže určiť, že nezaplatením, resp. omeškaním s plnením čo i len jednej splátky, nastáva zročnosť celého plnenia (tzv. crossdefault doložka). Súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby svojou dĺžkou nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi stranami. Závery súdu o tom, že je na mieste určenie dlhšej lehoty na plnenie než tri dni od právoplatnosti rozsudku, príp. že sa peňažné plnenie má platiť v splátkach, musí byť vždy náležité odôvodnené (viď judikát R 126/1966, R 67/1966). Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil výšku priznaného plnenia (istina vo výške 1 518,43 eura s príslušenstvom) a skutočnosť, že tak nízke splátky neprimeraným spôsobom zasiahnu do práv žalobcu a v konečnom dôsledku poškodia i samotnú žalovanú. Odvolací súd konštatuje, že je neprimerané, ak súd rozvrhne uhradenie priznaného peňažného plnenia v takých splátkach, že úhrada istiny spolu s príslušenstvom by trvala dobu presahujúcu súdnou praxou zaužívanú dobu (troch rokov). Výhoda poskytnutá žalovanej v podobe umožnenia uhradiť dlh s príslušenstvom je potom zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5. Predmetom sporu po rozhodnutí odvolacieho súdu tak zostalo rozhodnutie o splatnosti dlhu a rozhodnutie o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

6. Na prejednanie veci súd opäť nariadil pojednávanie, na ktorom doplnil dokazovanie výzvou súdu zo dňa 19.05.2020, listom žalobcu zo dňa 27.05.2020, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa žalovanej, potvrdením zamestnávateľa žalovanej, pričom zistil, že:

7. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa žalovanej vyplýva, že jej vymeriavací základ v roku 2020 bol v mesiaci január a február 1 167 eur, v mesiaci marec 1 257 eur, v mesiaci apríl 1 167 eur a v máji 1 467 eur.

8. Z potvrdenia zamestnávateľa žalovanej - Zdravé regióny zo dňa 27.08.2020 vyplýva, že hrubý príjem žalovanej za obdobie od 01.02.2020 do 31.07.2020 bol 7 392,01 eura a čistý príjem 5 604,54 eura. Čistý mesačný príjem žalovanej tak predstavuje 934,09 eura.

9. Žalovaná na pojednávaní poukázala na to, že v inom konaní o zaplatenie 7 685,42 eura s prísl. bola zaviazaná na zaplatenie sumy 1 664,08 eura s prísl. a súd jej povolil splácať túto sumu v splátkach po 40 eur. Išlo o konanie 29Csp 156/2018. Na otázku súdu, koľko už z dlžnej sumy 1 518,43 eura s prísl. žalovaná uhradila žalobcovi, žalovaná uviedla, že neuhradila nič, lebo nevedela na aké číslo účtu to má uhradiť.

10. Na výzvu súdu zo dňa 19.05.2020, akú výšku mesačnej splátky by žalobca akceptoval, žalobca v podaní zo dňa 27.05.2020 uviedol, že sumu 130 eur mesačne.

11. Podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovanej uhradiť istinu s príslušenstvom priznanú rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 32Csp/7/2019 - 168 zo dňa

20.09.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/87/2019 - 191 zo dňa 25.02.2020 v splátkach po 50 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky. Pri povolení splátok vzal do úvahy majetkovú situáciu žalovanej, ktorej čistý mesačný príjem je cca 934 eur mesačne. Mesačne platí hypotéku 240 eur, ďalší úver 105 eur, inkaso 170 eur, telefón 15 eur, internet 12 eur. Náklady na domácnosť znáša sama. Zároveň je povinná splácať splátky úveru č. XXXXXX zo dňa 06.10.2015, ktoré boli v tomto konaní zamietnuté z dôvodu predčasne podanej žaloby, keďže nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru (ide o splátky splatné od 10/2019 do 10/2014). Zároveň súd prihliadol na deklarovанú snahu žalovanej splácať dlh v splátkach. Súd vzal tiež do úvahy časové hľadisko, pričom tak ako na to odvolací súd poukázal, súdom povolené splátky po 50 eur mesačne nepresiahnu súdnou praxou zaužívanú dobu troch rokov. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaná ako spotrebiteľ nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu devastujúce. Súd pripomína, že ak sa žalovaná omešká s úhradou čo i len jednej splátky (nezaplatí ju včas alebo v plnej výške), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu. Súd zároveň poukazuje na to, že povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprímerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako bankovej spoločnosti, ktorej klienti bežne splácajú dlh v splátkach.

13. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. O trovách prvoinštančného ako aj odvolacieho konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne neúspešnejší žalobca, ktorý sa voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 6 568,59 eura s príslušenstvom a bol úspešný len v časti o zaplatenie 1 518,43 eura s príslušenstvom a v časti o zaplatenie 50 eur, nemá právo na náhradu trov konania a pomerne úspešnejšej žalovanej v konaní žiadne preukázateľné trovy z obsahu spisu nevyplývajú, ani si ich neuplatnila. Súd konštatuje, že aj v rámci odvolacieho konania mala v prevažnej miere úspech žalovaná, lebo rozsudok vo veci samej v zamietavej časti bol odvolacím súdom potvrdený ako vecne správny čo možno považovať za úspech žalovanej aj v rámci odvolacieho konania. Z týchto dôvodov súd žalovanej náhradu trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania nepriznal.